

ПАВЛЮК МАРІЯ¹, АРХІПЕНКО НАТАЛІЯ², КУНИЦЬКА ОЛЬГА³,
БАЙРАКА Л.В.⁴

¹ кандидат психологічних наук доцент кафедри психології МАУП, м.Київ

² магістр психології МАУП, м.Київ

³ магістр психології МАУП, м.Київ

⁴ магістр психології МАУП, м.Київ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬО- ОСОБИСТІСНИХ КОНФЛІКТІВ СТУДЕНТІВ

у статті висвітлено сутність форм і симптомів прояву внутрішньоособистісних конфліктів. Проаналізовано вітчизняні та зарубіжні наукові підходи до структурування конфліктів за видами. Розглянуто науково-практичні знання про проблему дослідження і діагностики внутрішньо особистісних конфліктів. Визначено, що саме внутрішні проблеми розвитку формують внутрішнє відчуття й ставлення до себе та суспільства, створюючи нездорову взаємодію, що, в свою чергу, призводить до деформації умов і можливостей розвитку оточення, саморуху і саморозвитку особистості. Зазначено, що визначення характеристик внутрішньоособистісних конфліктів дасть змогу студентам усвідомити причини та чинники їх розгортання всередині особистості.

Розкрито зміст та технології роботи психолога зі зниження рівня конфліктності та подолання проявів конфліктної поведінки підлітків та юнаків.

Констатовано зв'язок внутрішньоособистісних та міжособистісних конфліктів. Виділено психологічні особливості міжособистісних конфліктів у студентському середовищі, а також визначено шляхи профілактики та розв'язання міжособистісних конфліктів у студентів.

Зроблено висновок про те, що внутрішньоособистісний конфлікт являє собою внутрішньоособистісні протиріччя, що сприймаються й емоційно переживаються людиною як значуща для нього психологічна проблема, яка вимагає свого вирішення й викликає внутрішню роботу свідомості, спрямовану на подолання цього протиріччя.

Ключові слова: *конфлікт, особистісний розвиток, внутрішньоособистісний конфлікт, самооцінка, конфліктний стан, студентство*

Актуальність. Внутрішньоособистісний конфлікт, створення засобів психологічного захисту від нього є актуальною науково-практичною проблемою соціальної та педагогічної психології. По-перше, це обумовлено тим, що формування нових ринкових відносин в нашій країні веде до перетворення найважливіших інститутів соціалізації – сім'ї, школи, відбиваючись, перш за все, на молодому поколінні, від якого залежить майбутнє нашого суспільства, його духовне і моральне благополуччя, культурний та економічний розвиток. Молоде покоління особливо гостро і

болісно реагує на конфліктну соціальну обстановку. У цій ситуації молоді потрібна особлива психологічна та педагогічна підтримка. Психологу необхідно володіти фактичним матеріалом про причини внутрішньоособистісних конфліктів. По-друге, це обумовлено малою кількістю робіт вітчизняних дослідників, присвячених внутрішньоособистісним конфліктам, причинам його виникнення й способам подолання. У найзагальнішому вигляді внутрішньоособистісний конфлікт можна розглядати як протиріччя, боротьбу між внутрішніми тенденціями особистості і можливостями їх задоволення. Внутрішньоособистісний конфлікт відіграє в житті людини неоднозначну роль: він може виступати як джерело розвитку особистості, і як причина розвитку невротичних реакцій

В умовах високої соціальної та психологічної напруженості дослідження внутрішньоособистісних конфліктів і його характеристик є дуже важливим. Внутрішньоособистісний конфлікт – один з найскладніших психологічних конфліктів, який розігрується у внутрішньому світі людини. Внутрішньоособистісний конфлікт грає в житті людини неоднозначну роль: він може виступати і як джерело розвитку особистості, і як причина розвитку невротичних реакцій. Долаючи конфліктну ситуацію, людина знаходить можливості інтеріоризації й свідомого прийняття моральних цінностей, розвиток нових адаптивних умінь, самореалізації. Якщо вихід з конфлікту не знайдений або використання психологічних захистів не веде до усунення, зведення до мінімуму почуття тривоги або страху, то такий конфлікт є джерелом невпевненості особистості, нестійкості її поведінки, нездатності домагатися свідомо поставлених цілей. Більш того, з такими конфліктами в своєму житті людині доводиться стикатися постійно. Тому усвідомлення самого цього поняття і його складових є актуальною проблемою для людини.

Мета статті: виявити психологічні особливості внутрішньо-особистісних конфліктів студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз зарубіжної та вітчизняної літератури показав, що спільного визначення внутрішньоособистісних конфліктів поки не існує. У психоаналітичній теорії під внутрішньоособистісним конфліктом розуміється боротьба між несумісними силами або структурами всередині особистості: між «Воно» та «Над-Я» (З. Фрейд), між почуттям неповноцінності й прагненням його подолати (А. Адлер), між особистим «Я» і архетипом (К. Юнг), між суперечливими «невротичними потребами» (К. Хорні). Для біхевіористів внутрішньоособистісний конфлікт – це сукупність реакцій, які є результатом помилкового виховання (Б. Скіннер). К. Левін пише, що конфлікт – це

ситуація, обумовлена необхідністю вибору між силами рівної величини, що діють на особистість. Когнітивна психологія розглядає внутрішній конфлікт як негативний стан, що виникає в ситуації неузгодженості особистісних конструктів або як невідповідність знання і поведінки (Дж. Келлі, Л. Фестінгер). У гуманістичній психології внутрішній конфлікт - це протиріччя, що виникає між Я-концепцією і досвідом людини (К. Роджерс), між прагненням до самоактуалізації і реальним результатом (А. Маслоу). У екзистенціальній психології внутрішньоособистісний конфлікт розуміється як ситуація втрати особистістю сенсу життя (В. Франкл). У вітчизняній психології внутрішньоособистісний конфлікт розглядається в рамках декількох напрямків. У теорії діяльності конфлікт інтерпретується за допомогою структурних компонентів діяльності (мотив, відношення, мета), які є підставами для конфлікту, і з позиції діяльності як умови виникнення конфлікту (О. Леонтьєв, В. Мясіщев, В. Мерлін). В рамках теорії розвитку особистості конфлікт описують як психологічне явище, яке супроводжує процес розвитку особистості і виявляється в ситуаціях, коли людина переживає вікові кризи (Л. Виготський, Л. Божович). Існують також роботи, які розглядають конфлікт або в контексті критичних життєвих ситуацій в житті людини, однією з яких і є конфлікт (Ф. Василюк), або як умова розвитку самосвідомості (В. Столін).

Таким чином, вітчизняна психологія виходить з того, що внутрішньоособистісний конфлікт – це протиріччя між різними сторонами (мотиви, цінності, незадоволені потреби), властивостями, відносинами й діями індивіда. Якщо протиріччя, що займають вагоме місце в структурі особистості й стосуються цінностей, на яких ґрунтується весь сенс життя людини, продуктивно розв'язуються, то внутрішній конфлікт стає умовою особистісного розвитку [8].

Виклад основного матеріалу. Як відомо, внутрішньоособистісний конфлікт розглядається як зіткнення інтересів, потреб, потягів особистості, що виникає за умови їх зразкової паритетності, за інтенсивністю й значущості, але різної спрямованості [1]. Внутрішні конфлікти виникають в результаті ускладнення особистісної системи.

Згідно О. Іванашко, дезінтеграція особистості завжди пов'язана з дезінтеграцією нервової системи [5]. Деякі показники темпераменту взаємопов'язані з внутрішньоособистісним конфліктом і мають величезний вплив на життєвий шлях особистості. Н. Зайченко також вважає, що конфлікт пов'язаний як темпераментом, властивостями нервової системи, характером, так і з глибинними мотиваційно-особистісними структурами, особистісними смислами, цінностями [4].

Внутрішньоособистісні конфлікти виникають в результаті ускладнення особистісної системи. Відомо, що одним з факторів, що призводять до появи внутрішніх конфліктів, є неможливість зайняти позицію «розумного» ставлення до свого природного потенціалу [9]. Відомо також, що деякі показники темпераменту взаємопов'язані з внутрішньоособистісним конфліктом і мають величезний вплив на життєвий шлях особистості [10].

Т. Хомуленко досліджувала стиль навчальної діяльності студентів в процесі навчання [10]. Показник успішності та рівень успішності у студентів першого курсу пов'язані з властивостями нейродинамічного і психодинамічного рівнів інтегральної індивідуальності. До третього курсу у студентів формується система прийомів навчальної роботи і спостерігається розвиток особистісних властивостей. В процесі навчання підвищується роль властивостей особистості та інтелекту і зменшується роль властивостей нервової системи в стилі діяльності студентів. Навчання у вищій школі пов'язано з вибором життєвих орієнтирів, що супроводжується внутрішньою конфліктністю особистості.

За даними Т. Гущина [2], в цей період виникає криза професійного вибору, яка особливо виражена на першому і останньому курсі навчання. Криза корекції професійного вибору розглядається як самостійна нормативна криза професійного становлення особистості.

Студенти знаходяться на юнацькому віковому етапі розвитку. Т. Хомуленко та М. Балущок визначають період юнацтва як критичний в системі періодизації психічного розвитку, що характеризується дисонансом реальності й ідеалу. Автори розглядають кризу юності як «кризу народження» [15].

І. Кошова також визначила стійкі фактори, що формують внутрішньоособистісний конфлікт на юнацькому етапі розвитку особистості [6]. Серед чинників розвитку особистості – є навчання, як один з найбільш значущих та визначальних, оскільки воно є єдиним способом отримання освіти. Саме в навчанні відбувається зародження й розвиток основних психічних і особистісних новоутворень, набуття досвіду здійснення навчальної, пізнавальної, дослідницької та професійної діяльності.

С. Герасіна вказує на існування взаємозв'язку внутрішньоособистісних конфліктів і самотності у студентів [1]. При цьому самотність є результатом внутрішньо-особистісного конфлікту. Було показано, що студенти, у яких присутні виражені внутрішньоособистісні конфлікти, мають високі показники самотності і середні або високі показники агресії, і можуть перебувати в стані

фрустрації. Відомо, що на специфіку внутрішньоособистісних конфліктів впливають і гендерні стереотипи. Джерелом внутрішньоособистісних і міжособистісних рольових конфліктів є дисфункціональні дитячо-батьківські відносини. Дисфункціональні дитячо-батьківські відносини в неповній сім'ї ведуть до порушень в процесі становлення гендерної ідентичності хлопчика-підлітка, до інфантилізації, фемінізації і формування дезадаптивних уявлень про подружні стосунки. Крім того, у дівчаток підліткового віку з неповних сімей існують проблеми з прийняттям своєї сексуальності.

С. Герасіна показала, що у студентів за критерієм прийняття біологічної статі та статевої ролі (фемінні, маскуліні й андрогінні) було виявлено шість типів гендерної ідентичності [1, с. 112]. У більшості студентів незалежно від типу гендерної ідентичності і курсу навчання домінує помірний рівень фрустрованості, як показник адаптаційного конфлікту. Автор зазначає, що на третьому і п'ятому курсах, у юнаків з фемінними статево-рольовими рисами поведінки підвищується рівень фрустрованості.

Загальною проблемою більшості методик діагностики конфліктів є те, що вони не дозволяють визначити основні причини виниклого конфлікту (для визначення причин зазвичай використовують якісні методи), зате, як правило, вони дозволяють виявити особливості взаємодії учасників конфлікту, їх поведінку в конфлікті, рівень конфліктності особистості або групи, але не власне причини конфлікту. У цьому напрямку було зроблено декілька спроб. Так, в дисертаційній роботі «Внутрішньоособистісні конфлікти студентів у період навчання у вузі внутрішньоособистісних конфліктів держслужбовця і акмеологічний підхід до його вирішення» (2000) Г.М. Дубчак [3] спробував здійснити теоретичний аналіз результатів використання у світовій практиці досліджень внутрішньоособистісних конфліктів різних методик, який дозволив говорити про існування факторів, які прямо або побічно впливають на переживання внутрішньоособистісних конфліктів, позначив дані фактори як зовнішні і внутрішні. До зовнішніх відносяться умови життєдіяльності, що формують середовище, в умовах якого здійснюється діяльність, до внутрішніх чинників – особистісні властивості, які обумовлюють якість переживання внутрішньоособистісних конфліктів: тривалість, інтенсивність, глибина поширення.

Т. Гущина в роботі «внутрішньоособистісний конфлікт як фактор соціалізації студентської молоді» (2008) [2] досліджувала внутрішньоособистісні конфлікти як фактор соціалізації студентської молоді

студентів у віці від 17 до 22 років і способи їх попередження та вирішення. Було опрацьовано методологічний задум дослідження внутрішньоособистісних конфліктів студентів, досліджені психологічні фактори, що впливають на перебіг та особливості внутрішньоособистісних конфліктів студентів, проаналізовано чинники, що негативно впливають на психічний стан студентів у ВНЗ. Для попередження внутрішньоособистісних конфліктів студентської молоді важливим є розвиток як особистості, як майбутнього фахівця так і своєчасне вирішення виникаючих в ході цього розвитку протиріч різного рівня. Умови й фактори життя створюють можливість для здобуття психологічної гармонії, а, значить, і можливість для розвитку гармонійної особистості.

Т. Гущина зазначає, що можливим напрямком для попередження внутрішньоособистісних конфліктів студентів є психологічний супровід з моменту надходження і до кінця навчання у ВНЗ. В основі внутрішньоособистісного конфлікту лежить значущі внутрішньоособистісних протиріч, і вони не в повній мірі усвідомлені особистістю. вирішення внутрішньоособистісних конфліктів студентів Т. Гущина вважає за можливе здійснити в ході раціональної психотерапії. Мета психотерапії – визначення основного протиріччя, його вирішення й створення саморегуляції особистості, щоб знаходити оптимальні способи забезпечення внутрішньої узгодженості особистості [2].

Найбільш відома і детально опрацьована методика діагностики внутрішньоособистісних конфліктів система «Діагностика внутрішнього конфлікту» С. Панцир, що представляє собою комплекс методик, спрямованих у взаємодії на виявлення домінуючих цінностей і конфліктів особистості, а також способів їх емоційної переробки, яка, в свою чергу, відображає глибоку індивідуальність і специфічність функціонування психологічних захистів. Система допомагає провести диференціацію психологічних особливостей за цінностями, конфліктів і їх емоційної переробки для різних контингентів, провести аналіз внутрішніх конфліктів для дослідження осіб з різного роду девіацій, а також для всіх, хто потребує компетентної соціально-психологічної допомоги та адаптації [9].

Висновки. Аналізі різних поглядів на будову внутрішньоособистісних конфліктів можна відзначити, що внутрішньоособистісний конфлікт являє собою внутрішньоособистісні протиріччя, що сприймаються й емоційно переживаються людиною як значуща для нього психологічна проблема, яка вимагає свого вирішення й викликає внутрішню роботу свідомості, спрямовану на подолання цього протиріччя. Безумовно, говорячи про внутрішньоособистісний конфлікт,

потрібно розуміти, що в «чистому вигляді» внутрішньоособистісний конфлікт не існує. Це завжди – результат впливу на особистість соціального середовища. На думку більшості психологів, найбільш складним і критичним періодом формування особистості виступає юнацький вік. Саме в цей час послідовно формується ряд складних механізмів, що знаменують перехід від зовнішніх детермінант життя і діяльності до саморегуляції і самодетермінації. Рушійні сили розвитку особистості студента визначаються подоланням суперечностей між фізичним і соціальним розвитком. Ці суперечності виявляються у вигляді внутрішніх і зовнішніх конфліктів. Конфліктна активність даного періоду пов'язана з постійною переоцінкою цінностей, що здійснюється в процесі спілкування з найближчим соціальним оточенням.

Перспективи подальших досліджень полягають у виявленні психологічних особливостей внутрішньоособистісного конфлікту студента на емоційному й поведінковому рівнях, з'ясуванні структурних взаємозв'язків між такими особливостями, а також у розробленні та апробації психокорекційної програми, спрямованої на актуалізацію конструктивних функцій внутрішньоособистісного конфлікту в діяльності студента.

Література

1. Герасіна С.В. Психологічні детермінанти виникнення внутрішньоособистісних конфліктів у студентів професійно-навчальних закладів / С.В. Герасіна // Проблеми загальної та педагогічної психології. Зб. наук. праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / за ред. С.Д. Максименка. – Т. VIII. – Ч. 9. – 2016. – С. 110–115.
2. Гущина Т.Ю. Внутрішньоособистісний конфлікт як фактор соціалізації студентської молоді / Т.Ю. Гущина. – Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. – ДВНЗ “Університет менеджменту освіти”. –Київ, 2008. – 201 с.
3. Дубчак Г.М. Внутрішньоособистісні конфлікти студентів у період навчання у вузі / Г.М. Дубчак. – Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.01. – загальна психологія, історія психології. – Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України, Київ, 2000. – 180 с.
4. Заиченко Н.У. Психология конфликта. Ч. I. / Н.У. Заиченко. Психологические аспекты и возможности разрешения внутриличностных конфликтов. – М. : МГУПС, 2016. – 40 с.
5. Іванашко О. Психологічні особливості внутрішньоособистісних конфліктів студентів у процесі первинної професіоналізації / О. Іванашко // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. – 2015. – Вип. 35. – С. 4–14.
6. Кошова І.В. Конфліктна ситуація як вид складних ситуацій міжособистісної взаємодії // Актуальні проблеми психології: Зб. Наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К. :Логос, 2006. – Т.7., вип.,8. – С.302-309.
7. Леонтьев Д.А. Личностный потенциал: структура и диагностика / Д.А. Леонтьев. – М. : Смысл, 2017. – 675 с.
8. Матяш-Заяц Л.П. Агресивність як чинник виникнення міжособистісних конфліктів у ранньому юнацькому віці / Л.П. Матяш-Заяц // Психологія: Зб. наук. пр. НПУ

імені М.П. Драгоманова. Випуск 21. – К.:НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. – С.153 – 160.

9. Панцырь С. Н. Внутриличностные конфликты подростков с девиантным поведением : автореф. дис.канд. психологических наук : 19.00.13. «Психология развития, акмеология»/ С. Н. Панцырь. – Москва, 2016. – 25 с.
10. Хомуленко Т. Б. Особливості виникнення внутрішньоособистісного конфлікту в юнацькому віці / Т. Б. Хомуленко, М. В. Балушок // Проблеми сучасної психології. – 2015. – Вип. 27. – С. 594-610.

Literatura

1. Herasina S.V. Psykholohichni determinanty vynyknennia vnutrishnoosobystisnykh konfliktiv u studentiv profesiino-navchalnykh zakladiv / S.V. Herasina // Problemy zahalnoi ta pedahohichnoi psykholohii. Zb. nauk. prats Instytutu psykholohii im. H.S. Kostiuka APN Ukrainy / za red. S.D. Maksymenka. – Т. VIII. – Ch. 9. – 2016. – С. 110 – 115.
2. Hushchyna T.Iu. Vnutrishnoosobystisnyi konflikt yak faktor sotsializatsii studentskoi molodi / T.Iu. Hushchyna. – Dysertatsiia na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata psykholohichnykh nauk za spetsialnistiu 19.00.07 – pedahohichna ta vikova psykholohiia. – DVNZ “Universytet menedzhmentu osvity”. –Kyiv, 2008. – 201 s.
3. Dubchak H.M. Vnutrishnoosobystisni konflikti studentiv u period navchannia u vuzi / H.M. Dubchak. – Dysertatsiia na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata psykholohichnykh nauk za spetsialnistiu 19.00.01. – zahalna psykholohiia, istoriia psykholohii. – Instytut psykholohii im. H.S.Kostiuka APN Ukrainy, Kyiv, 2000. – 180 s.
4. Zaychenko N.U. Psykholohiia konflykta. Ch. I. / N.U. Zaychenko. Psykholohycheskye aspekty u vozmozhnosti razresheniia vnutrylychnostnykh konfliktov. – М. : МНУПС, 2016. – 40 s.
5. Ivanashko O. Psykholohichni osoblyvosti vnutrishnoosobystisnykh konfliktiv studentiv u protsesi pervynnoi profesionalizatsii / O. Ivanashko // Problemy humanitarnykh nauk. Psykholohiia. – 2015. – Vyp. 35. – С. 4–14.
6. Koshova I.V. Konfliktna sytuatsiia yak vyd skladnykh situatsii mizhosobystisnoi vzaiemodii // Aktualni problemy psykholohii: Zb. Naukovykh prats Instytutu psykholohii im. H.S. Kostiuka APN Ukrainy. – К. :Lohos, 2006. – Т.7., vyp.,8. – С.302-309.
7. Leontev D.A. Lychnostnyi potentsyal: struktura y dyahnostyka / D.A. Leontev. – М. : Smysl, 2017. – 675 s.
8. Matiash-Zaiats L.P. Ahresyvnist yak chynnyk vynyknennia mizhosobystisnykh konfliktiv u rannomu yunatskomu vitsi / L.P. Matiash-Zaiats // Psykholohiia: Zb. nauk. pr. NPU imeni M.P. Drahomanova. Vypusk 21. – К.:NPU imeni M.P. Drahomanova, 2016. – С.153 – 160.
9. Pantsyr S. N. Vnutrylychnostnye konflikti podrostkov s devyantnym povedenyem : avtoref. dys.kand. psykholohycheskykh nauk : 19.00.13. «Psykhohiia razvytyia, akmeolohiia»/ S. N. Pantsyr. – Moskva, 2016. – 25 s.
11. Khomulenko T. B. Osoblyvosti vynyknennia vnutrishnoosobystisnoho konfliktu v yunatskomu vitsi / T. B. Khomulenko, M. V. Balushok // Problemy suchasnoi psykholohii. – 2015. – Vyp. 27. – С. 594-610.

Павлюк М.М., Архипенко Н.М., Куницкая О.О.

Психологические особенности внутриличностных конфликтов студентов

В статье освещены сущность форм и симптомов проявления внутриличностных конфликтов. Проанализированы отечественные и зарубежные научные подходы к структурированию конфликтов по видам. Рассмотрены научно-практические знания о проблеме исследования и диагностики внутриличностных конфликтов. Определено, что

именно внутренние проблемы развития формируют внутреннее ощущение и отношение к себе и общества, создавая нездоровую взаимодействие, что, в свою очередь, приводит к деформации условий и возможностей развития окружения, самодвижения и саморазвития личности. Указано, что определение характеристик внутриличностных конфликтов позволит студентам понять причины и факторы их развертывания внутри личности.

Раскрыто содержание и технологии работы психолога по снижению уровня конфликтности и преодоления проявлений конфликтного поведения подростков и юношей.

Констатировано связь внутриличностных и межличностных конфликтов. Выделены психологические особенности межличностных конфликтов в студенческой среде, а также определены пути профилактики и разрешения межличностных конфликтов у студентов.

Сделан вывод о том, что внутриличностный конфликт представляет собой внутриличностные противоречия, воспринимаемые и эмоционально переживаются человеком как значимая для него психологическая проблема, которая требует своего решения и вызывает внутреннюю работу сознания, направленную на преодоление этого противоречия.

Ключевые слова: *конфликт, личностное развитие, внутриличностный конфликт, самооценка, конфликтное состояние, студенчество.*

Pavlyuk M.M., Archipenko N.M., Kunitskaya O.O.

Psychological features of intrapersonal conflicts of students

The article describes the essence of the forms and symptoms of manifestation of intrapersonal conflicts. The domestic and foreign scientific approaches to the structuring of conflicts by types are analyzed. The scientific-practical knowledge about the problem of research and diagnostics of intrapersonal conflicts is considered. It is determined that internal problems of development form internal feelings and attitudes towards themselves and society, creating unhealthy interaction, which, in turn, leads to deformation of conditions and opportunities for the development of the environment, self-movement and self-development of the individual. It is noted that determining the characteristics of intrapersonal conflicts will enable students to understand the causes and factors of their deployment within the individual.

The content and technologies of the psychologist's work on reducing the level of conflict and overcoming the manifestations of conflictual behavior of adolescents and boys are revealed.

The connection of intrapersonal and interpersonal conflicts has been established. The psychological peculiarities of interpersonal conflicts in the student environment are identified, as well as the ways of preventing and solving interpersonal conflicts among students.

It is concluded that intrapersonal conflict is an intrapersonal contradiction that is perceived and emotionally experienced by a person as a significant psychological problem for him, which requires his solution and causes the inner work of consciousness, aimed at overcoming this contradiction.

Key words: *conflict, personal development, intrapersonal conflict, self-esteem, conflict status, students.*